

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

20.04.2006 N 01-8/908

Господарські суди України

Про Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо примусового проникнення до житла, виїмки та вилучення документів виконавчого провадження"

Верховною Радою України прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо примусового проникнення до житла, виїмки та вилучення документів виконавчого провадження" від 15 березня 2006 року N 3538-IV (3538-15) (далі - Закон), згідно з яким внесено зміни, зокрема, до деяких норм Господарського процесуального кодексу України (1798-12) (далі - ГПК). У зв'язку з цим Вищий господарський суд України вважає за необхідне звернути увагу господарських судів на такі приписи Закону.

1. Згідно із Законом (3538-15) частину третю статті 15 ГПК (1798-12) доповнено реченням такого змісту: "Справи у спорах за участю боржника і стягувача про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса розглядаються господарським судом за місцезнаходженням відповідача або за місцем виконання виконавчого напису нотаріуса за вибором позивача". Господарським судам необхідно враховувати, що їм підвідомчі справи у зазначених спорах, але не скарги на нотаріальну дію або відмову у вчиненні нотаріальної дії, про які йдеться у частинах першій - п'ятій статті 50 Закону України "Про нотаріат" (3425-12) і які розглядаються загальними судами або в порядку, встановленому Консульським статутом України (127/94).

2. Згідно з частиною першою статті 117 ГПК (1798-12) (в редакції Закону (3538-15) наказ господарського суду має відповідати вимогам до виконавчого документа, встановленим Законом України "Про виконавче провадження" (606-14).

Відповідні вимоги визначено статтею 19 Закону України "Про виконавче провадження" (606-14).

3. Частинами другою-п'ятою статті 117 ГПК України (1798-12) (в редакції Закону (3538-15) визначено підстави подання та загальний порядок розгляду господарським судом заяв стягувачів або боржників про виправлення помилки, допущеної при оформленні або видачі наказу, визнання наказу таким, що не підлягає виконанню, та стягнення на користь боржника безпідставно одержаного стягувачем за наказом.

У застосуванні зазначених приписів господарським судом необхідно враховувати таке.

3.1. Відповідні заяви слід розглядати за правилами ГПК (1798-12).

Зокрема, заявник повинен подати докази надіслання іншій стороні копії такої заяви і доказів на її обґрунтування; сторони

мають бути повідомлені про час і місце розгляду заяви.

Дата судового засідання, в якому вирішуватиметься питання про виправлення помилки, допущеної при оформленні або видачі наказу, визнання наказу таким, що не підлягає виконанню, має встановлюватись з урахуванням того, що передбачений частиною третьою статті 117 ГПК (1798-12) (в редакції Закону (3538-15) десятиденний строк визначається з наступного дня після винесення ухвали про призначення відповідного судового засідання.

3.2. Виправлення до наказу мають вноситися з урахуванням вимог частини першої статті 89 ГПК (1798-12), тобто ці виправлення не можуть зачіпати суті судового рішення, на виконання якого видано наказ.

3.3. Частина четверта статті 117 ГПК (1798-12) (в редакції Закону (3538-15) містить підстави визнання наказу таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, за заявами стягувачів або боржників, поданими в порядку зазначеної статті:

- якщо його видано помилково;
- якщо обов'язок боржника відсутній повністю чи частково у зв'язку з його припиненням добровільним виконанням боржником чи іншою особою або з інших причин.

Наведений перелік підстав є вичерпним.

Що ж до позовних заяв про визнання наказу господарського суду таким, що не підлягає виконанню, то вони на підставі пункту 1 частини першої статті 62 ГПК (1798-12) не підлягають розгляду в господарських судах (див. абзаци другий і третій підпункту 2.13 пункту 2 роз'яснення президії Вищого арбітражного суду України від 08.02.1996 N 02-5/62 (v5_62800-96) "Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам").

3.4. Тією ж частиною четвертою статті 117 ГПК (1798-12) передбачено, що коли стягнення за наказом, визнаним таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, уже відбулося, господарський суд на вимогу боржника стягує на його користь безпідставно одержане стягувачем за наказом.

Отже, до відповідної заяви боржника має бути додано довідку, підписану керівником і головним (старшим) бухгалтером, про те, що суму, стягнуту за раніше виданим наказом, списано з його рахунку або майно вилучено в порядку здійснення виконавчого провадження, чи інший документ (документи), який підтверджує зазначені обставини.

За відсутності таких документів господарський суд витребує їх у заявника, а в разі неподання - відмовляє у задоволенні заяви.

3.4. Згідно з частиною п'ятою статті 117 ГПК (1798-12) (в редакції Закону (3538-15) за результатами розгляду заяви виноситься ухвала.

Зміст зазначеної ухвали має відповідати вимогам частини другої статті 86 ГПК (1798-12). В ній же в разі необхідності зазначається про стягнення на користь боржника безпідставно одержаного стягувачем за наказом.

Згідно з пунктом 4 частини першої статті 37 Закону України "Про виконавче провадження" (606-14) (в редакції Закону (3538-15) визнання судом виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню, є підставою для закінчення виконавчого

провадження.

4. З повним текстом Закону (3538-15) можна ознайомитись в юридичних інформаційно-пошукових системах, зокрема, "Законодавство" та "Ліга".

Заступник Голови Вищого
господарського суду України

В.Москаленко